

Faktaark

29. august 2025

Finanslovforslagets fordelingsvirkning

I regeringens finanslovforslag for 2026 lægges der op til, at elafgiften for private sænkes til EU's minimumssats på 0,8 øre pr. kWh i både 2026 og 2027. Derudover foreslås det at reducere forældrebetalingen i vuggestuer og børnehaver, at afskaffe afgiften på kaffe, chokolade og sukkervarer samt momsen på bøger. Endelig foreslås det at øge tilskuddet til kommunal madservice for ældre og socialt udsatte borgere.

Initiativerne på finanslovforslaget påvirker ikke de målte indkomstforskelle. Lavere elafgift, afskaffelse af afgiften på kaffe, chokolade og sukkervarer samt lavere daginstitutionsbetaling og nedsat pris for kommunal madservice reducerer prisen på husholdningernes forbrug, hvilket betyder, at *værdien* af husholdningernes disponible indkomst øges. Fordelingsvirkningen kan derfor illustreres ved at indregne den øgede værdi af den disponible indkomst som et ækvivalent tillæg til den disponible indkomst. På den baggrund kan initiativerne på finanslovforslaget skønnes at have en fordelingsvirkning svarende til en reduktion i indkomstforskellene med ca. 0,14 pct.-point målt ved Gini-koefficienten i 2026, *jf. tabel 1*.

Initiativerne vil forøge forbrugsmulighederne i 2026 svarende til en gennemsnitlig stigning i den disponible indkomst på 1,8 pct. for de 10 pct. af befolkningen med de laveste disponible indkomster (1. indkomstdecil). For de 10 pct. af befolkningen med de højeste disponible indkomster (10. indkomstdecil), skønnes initiativerne at medføre en stigning i forbrugsmulighederne svarende til 0,5 pct. af den disponible indkomst.

Tabel 1**Procentvis ændring i forbrugsmulighederne i 2026 fordelt på deciler**

Decil	Nedsat elafgift	Initiativer på Dagtilbudsområdet	Afskaffelse af afgift på kaffe, chokolade og sukkervarer	Nulmoms på bøger	Tilskud til kommunal madservice	Samlet
1	1,5	0,1	0,2	0,0	0,0	1,8
2	0,8	0,1	0,2	0,0	0,0	1,1
3	0,8	0,1	0,2	0,0	0,0	1,1
4	0,7	0,1	0,1	0,0	0,0	1,0
5	0,7	0,1	0,1	0,0	0,0	1,0
6	0,6	0,1	0,1	0,0	0,0	0,9
7	0,6	0,1	0,1	0,0	0,0	0,9
8	0,6	0,1	0,1	0,0	0,0	0,8
9	0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	0,7
10	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0	0,5
Gns.	0,6	0,1	0,1	0,0	0,0	0,8
Gini (pct.-point)	-0,10	-0,02	-0,02	-0,00	-0,00	-0,14

Anm.: Befolkningen er inddelt i indkomstdeciler på basis af deres familieækvivalerede disponible indkomst i 2022. For hver decil er angivet den beregnede gennemsnitlige procentvise stigning i ækvivalerede disponibel indkomst for personerne i den pågældende indkomstgruppe. For eksempel angiver 10. decil den gennemsnitlige procentvise stigning i ækvivalerede disponibel indkomst for gruppen med de 10 pct. af befolkningen med de højeste disponible indkomster. For elafgiften er der taget udgangspunkt i det umiddelbare provenu inkl. moms for husholdninger. Der anvendes en beregningsteknisk antagelse om at ikke-momsregistrerede erhverv udgør 5 pct. af elforbruget i kategorien husholdninger mv. (ikke-momsregistrerede erhverv). De opgjorte fordelingsvirkninger for elafgiften er foretaget med udgangspunkt i fordelingsvirkningerne uden korrektion for opsparingsadfærd. Initiativer på dagtilbudsområdet omfatter lavere maksimal forældrebetalingssandel, at pædagogiske ledere udgår af minimumsnormeringerne, samt forhøjelse af standardfradrag for dagplejere. Virkningen omfatter ikke initiativer der vedrører private pasningsordninger og private institutioner, idet midler afsat hertil ikke kan tilknyttes en forudbestemt prioritering. Den samlede fordelingsvirkning kan afvige pga. afrunding.

Kilde: Skatteministeriet og beregninger på basis af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2022.

De udvalgte initiativers fordelingsvirkninger er højere i 2027, da afskaffelsen af afgiften på kaffe, chokolade og sukkervarer samt nulmoms på bøger først er gældende pr. 1. juli 2026.

Det skønnes, at de udvalgte tiltag vil have en fordelingsvirkning svarende til en reduktion i indkomstforskellene med ca. 0,16 pct.-point målt ved Gini-koefficienten i 2027, *jf. tabel 2*.

Tabel 2**Procentvis ændring i forbrugsmulighederne i 2027 fordelt på deciler**

Decil	Nedsat elafgift	Initiativer på Dagtilbuds- området	Afskaffelse af afgift på kaffe, chokolade og sukkervarer	Nulmoms på bøger	Tilskud til kommunal madservice	Samlet
1	1,4	0,1	0,4	0,1	0,0	2,1
2	0,8	0,1	0,3	0,0	0,0	1,3
3	0,8	0,1	0,3	0,0	0,0	1,2
4	0,7	0,1	0,3	0,0	0,0	1,2
5	0,7	0,1	0,2	0,0	0,0	1,1
6	0,6	0,1	0,2	0,0	0,0	1,1
7	0,6	0,1	0,2	0,0	0,0	1,0
8	0,6	0,1	0,2	0,0	0,0	0,9
9	0,5	0,1	0,2	0,0	0,0	0,8
10	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0	0,5
Gns.	0,6	0,1	0,2	0,0	0,0	1,0
Gini (pct.-point)	-0,10	-0,02	-0,03	-0,01	-0,00	-0,16

Anm.: Se anmærkning til tabel 1.

Kilde: Skatteministeriet og beregninger på basis af en 33,3 pct. stikprøve af befolkningen i 2022.